

مهر آموزشگاه	مرکز آموزشی شهید بهشتی	سوالات امتحان درس: علوم و فنون ادبی (۲)	نوبت: اول	سال تحصیلی: ۴۰۰-۱۳۹۹
	دوره: متوسطه دوم پایه: یازدهم رشته: ادبیات و علوم انسانی	زمان امتحان: ۹۹/۱۰	ساعت امتحان: صبح	
	نام و نام خانوادگی دانش آموز:	نام دبیر:	کلاس:	مدت امتحان: دقیقه

بارم	شرح سؤاال	ردیف
	بخش اول: تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)	
۱	از بین موارد زیر، عبارت‌های درست را با نشانه «ص» و عبارت‌های نادرست را با نشانه «غ» مشخص کنید. الف) سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم سبک غالب فارسی شد. ب) سبک شعر خواجوی کرمانی توسط سعدی تکمیل شد و به اوج رسید. ج) نگارش قرآن کریم و شاهنامه فردوسی به خط خوش در زمان بایسنقر میرزا انجام شد. د) اساساً مهم‌ترین ویژگی زبانی سبک خراسانی درهم آمیختگی مختصات نو و کهن است.	
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) کتاب «تاریخ جهان‌گشا» اثر بوده و به نثر نوشته شده است. ب) با استقرار سبک عراقی به عنوان سبک شعر فارسی قالب شعری «غزل» جایگزین شد.	
۳	برای پر کردن جاهای خالی واژگان مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) کتاب «مرصادالعباد» را، در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشت. (جامی - نجم‌الدین رازی) ب) ملاحسین واعظ کاشفی، را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را «انوار سهیلی» نامید. (کلیله و دمنه - مرزبان‌نامه)	
۴	هریک از ویژگی‌های زیر، به کدام یک از قلمروهای سه‌گانه (زبانی، ادبی و یا فکری) از سبک عراقی مربوط می‌شود؟ الف) شعر این دوره از دربار خارج شده؛ قصیده از رونق افتاد. ب) پرهیز از زهد ریایی و توجه به صفا و پالایش درون. پ) کم شدن کاربرد لغات اصیل فارسی و رونق استفاده از لغات عربی	
۵	بیت زیر به کدام ویژگی فکری سبک عراقی اشاره دارد؟ "آنچه او ریخت به پیمانۀ ما نوشیدیم اگر از خمر بهشت است و گر از بادۀ مست" (۱) غمگرای (۲) ستایش عشق (۳) باور به قضا و قدر (۴) بی‌اعتباری دنیا	
۶	بیت زیر از کدام ویژگی فکری سبک عراقی سخن به میان آورده است؟ "عقل اگر داند که دل در بند زلفش چون خوش است عاقلان دیوانه گردند از پی زنجیر ما" (۱) واقع‌گرایی و توجه به دنیای درون (۲) برتری عشق بر عقل (۳) ذهن‌گرایی و توجه به دنیای بیرون (۴) برتری عقل بر عشق	
	بخش دوم: موسیقی شعر (۶ نمره)	
۱	واژه‌های زیر را به خطّ عروضی بنویسید. الف) سجاده: (ب) مؤذن:	
۱	دو رکن میانی از پایه‌های آوایی مصرع «یارب از عرفان مرا پیمانهای سرشار ده» را کامل کنید. یا ر ب ز ع ر	
	شار ده	

۹	همه واژه‌های کدام گروه خوشه هجایی یکسان دارند؟ (۱) می‌نوشتم - بامدادی - بادبان (۲) دری بگشا - نمی‌دانم - کجایی (۳) بادبان - جان منی - دریادلان (۴) کجایی - کبوتر - پریشان	.۵
۱۰	بیت زیر از چند پایه ساخته شده و هر پایه چند هجا دارد؟ "خدایا تو دانی که بر ما چه آمد خدایا تو دانی که ما را چه می‌شد؟" (۱) شش و سه (۲) شش و چهار (۳) هشت و چهار (۴) هشت و سه	.۵
۱۱	وزن واژه بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟ "تو میندار که سعدی ز کمندت بگریزد چو بدانست که در بند تو، خوشتر ز رهایی" (۱) مفاعیلن (۲) فعلاتن (۳) مفاعیلن (۴) فاعلاتن	.۵
۱۲	بیت «بخندد همی باغ چون روی دلبر ببوید همی خاک چون مشک اذفر» الف) یک مصراع از بیت را به خط عروضی بنویسید. ب) به پایه‌های آوایی مناسب تفکیک کنید. ج) نشانه‌های هجایی هر یک را بنویسید. د) وزن واژه هر پایه آوایی را بنویسید.	۲/۵
بخش سوم: زیبایی شناسی (۶نمره)		
۱۳	با توجه به بیت «گذشت روزگاران بین که دوران شباب ما / در این سیلاب غم دسته گلی شاداب را ماند.» الف) نوع تشبیه یا تشبیهات بیت بالا را بنویسید. (فشرده، گسترده) ب) تمام ارکان تشبیه یا تشبیهات بیت بالا را مشخص کنید.	۲
۱۴	در بیت زیر، قرینه‌ای که ذهن خواننده را از معنای حقیقی واژه "پیمانه" دور می‌کند کدام است؟ "چو آشامیدم این پیمانه را پاک درافتادم ز مستی بر سر خاک" (۱) آشامیدم (۲) پاک (۳) درافتادم (۴) خاک	.۵
۱۵	هریک از واژه‌های زیر در جمله‌ای با مفهوم مجازی به کار برید. الف) سر: ب) دریا:	۱
۱۶	در بیت «دل عالمی بسوزی چو عذار بفروزی تو از این چه سود داری که نمی‌کنی مدارا» الف) کدام واژه در معنای مجازی به کار رفته است؟ معنای مجازی آن را بنویسید. ب) قرینه آن را مشخص کنید.	.۵ .۵
۱۷	در شعر زیر، ارکان تشبیه را مشخص کنید. «شب در تمام پنجره‌های پریده‌رنگ / مانند یک تصوّر مشکوک / پیوسته در تراکم و طغیان بود.»	۱
۱۸	در بیت زیر "مشبه" در کدام گزینه آمده است؟ "مانند پنبه‌دانه که در پنبه تعبیه است اجرام کوه‌هاست نهان در میان برف" (۱) پنبه‌دانه در پنبه (۲) اجرام کوهها در برف (۳) نهان در میان (۴) تیرگی در سفیدی	.۵

